

ირაკლი ბრაჭული

ქორწინების ინსტიტუტი სამ მონოთეისტურ რელიგიაში

2011 წლის 10-11 ოქტომბერს ქალაქ კონსტანცის ოვიდიუსის სახელობის უნივერსიტეტში გაიმართა ტრადიციული საერთაშორისო კონფერენცია. კონფერენციის მუშაობაში, მონაწილეობას იღებდა ოცზე მეტი ქვეყნის (დიდი ბრიტანეთი, აშშ, საფრანგეთი, იტალია, გერმანია, ესპანეთი, ბრაზილია, ისრაელი, პალესტინა, იორდანია, იაპონია და სხვა) წამყვანი თეოლოგები, იურისტები, პოლიტიკური, სასულიერო, საზოგადოებრივი და აკადემიური წრეების წარმომადგენლები. 2011 წელს კონფერენცია: „ქორწინების ინსტიტუტი სამ მონოთეისტურ რელიგიაში“ მსჯელობდა ოჯახისა და ქორწინების პრობლემებზე სამ მსოფლიო რელიგიაში. აღსანიშნავია რომ რელიგიათა დიალოგის ჭრილში საკითხის განხილვა უშუალოდ იყო დაკავშირებული აქტუალური პოლიტიკურ-პრაქტიკული საერთაშორისო საკითხების გადანყვევის გზების ძიებასთან. მრავალისმეტყველია ის ფაქტი, რომ სადისკუსიო მაგიდის გარშემო ერთად იყვნენ წარმოდგენილნი ისრაელისა და პალესტინის ავტონომიის დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებიც. სასიხარულო ფაქტია, რომ სიმპოზიუმის საორგანიზაციო კომიტეტის მუშაობას 2011 წლიდან შეუერთდა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფილოსოფიის ინსტიტუტი.

თსუ კონფერენციაზე წარმოდგენილი იყო ჰუმანიტარულ-მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფილოსოფიის ინსტიტუტის დელეგაციით. ინსტიტუტის დირექტორი პროფ. დემურ ჯალაღონია, პროფესორები: ანასტასია ზაქარიაძე, ირაკლი ბრაჭული და ვალერიან რამიშვილი. ეს ტრადიციული საერთაშორისო კონფერენციაა, რომელიც განიხილავს ევროკავშირის ფორმირების პროცესში მსოფლიო მონოთეისტური რელიგიების როლისა და მნიშვნელობის საკითხებს. 2009 წლის კონფერენციაზე განიხილებოდა მსოფლიო რელიგიების კანონიკური სამართალი და მათი მიმართება ეროვნულ-სეკულარულ სამართლებრივ სისტემებთან და ევროკავშირის სამართლებრივ სივრცესთან. 2010 წელს კონფერენციამ განიხილა ევროკავშირის სამართლებრივ და კულტურულ-ცივილიზაციურ სივრცეში სამი მსოფლიო რელიგიის როლი პიროვნების უფლებებისა და თავისუფლების დაცვის საკითხში.

კონსტანცას „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტი თანამედროვე დასავლური ტიპის უნივერსიტეტი, რომელშიც სწავლობს 18 ათასი სტუდენტი. უნივერსიტეტში წარმატებით არის შერწყმული განათლების ტრადიციული მოდელი ბოლონიის პროცესის მოთხოვნებთან. აღსანიშნავია ამ უნივერსიტეტის თეოლოგიის ფაკულტეტი, რომელსაც ნაყოფიერი თანამშრომლობა აკავშირებს, როგორც დასავლურ საუნივერსიტეტო თეოლოგიურ წრეებთან, ასევე აღმოსავლურ-ორთოდოქსული ქრისტიანობის თეოლოგიის საგანმანათლებლო სივრცესთან.

წარმოდგენელია ერთი სტატიის ფარგლებში მიმოვიხილოთ კონფერენციის დატვირთული ორი დღის მუშაობა. ჩვენ შევძლებთ მხოლოდ მოკლედ შევხებით კონფერენციის მუშაობის ძირითად მომენტებს და მომხსენებლებს.

კონფერენციის პირველ დღეს წარმოდგენილი მოხსენებების უმრავლესობა ეხებოდა ქორწინების სამართლებრივ ასპექტებს. სამართალმცოდნეები და თეოლოგები მსჯელობდნენ ქორწინების იურიდიულ განზომილებაზე მონოთეისტური რელიგიების კანონიკაში. რუმინეთის ადამიანის უფლებათა დაცვის ინსტიტუტის დირექტორმა პროფესორმა ირინა ზლატესკუმ ვრცლად მიმოიხილა და გაანალიზა ქორწინების ინსტიტუტი სამ მონოთეისტურ რელიგიაში, ყურდღება გაამახვილა იმ სამართლებრივ მომენტებზე, რომლებიც აერთიანებს ამ სამივე რელიგიას, თბილისის სასულიერო აკადემიის პროფესორი მამა ალექსი(ქმუტაშვილი) და მისი თანამომხსენებელი ნატო უეაშვილი შეხებულა ქალის სტატუს ქართულ კანონიკაში, ოვიდიუსის უნივერსიტეტის პრორექტორის პროფესორ ნიკოლაე დურასა და პროფესორ კატალინა მიტიტელუს მოხსენებაში განხილული იყო შერეული ქორწინების იურიდიული და კანონიკური სტატუსის საკითხი, გრიგოლ ფერადის უნივერსიტეტის დოქტორანტი ბაბა ვაშაყმაძე შეხებო ოჯახის როლს ბავშვის რელიგიური ცნობიერების ჩამოყალიბების საქმეში და საერთაშორისო სამართლის ფარგლებში განიხილა ეს საკითხი, თელ-ავივის უნივერსიტეტის პროფესორი ამერ მათი შეხებო ებრაულ კანონიკაში-ჰალაკაში ქორწინებისა და გაცრის ფენომენს, რაბინის ტრიბუნალის როლს, გაანალიზა მეუღლეთა შორის განსხვავების წყარო-ქორწინების ებრაული კანონი. ჯილ ჰამილტონის მოხსენება ეხებოდა გაცრის სამართლებრივ პარამეტრებს და იმ სიძნეელებს, რომლებიც თან ახლავს მულტიეთნიკურ და მულტირელიგიურ ახლო აღმოსავლეთის რეგიონში ამ აქტის სამართლებრივ აღსრულებას, რიო-დე-ჟანეიროს უნივერსიტეტის პროფესორი აგნეს ხავიეს ფავია შეხებო ევროპასა და ლათინურ ამერკაში კანონიკურ და სამოქალაქო დაგეგმვის თავისებურებებს, სოფიის უნივერსიტეტის პროფესორი ადრიან ალექსანდროვი შეხებო თანამედროვეობის იმ გამოწვევებს, რომლებიც მართლმადიდებელი თეოლოგიის წინაშე დგას.

კონფერენციის მეორე დღის პირველ ნახევარში მიძღვნა ქორწინების ინსტიტუტის თეოლოგიურ, ფილოსოფიურ, ისტორიული ასპექტების ანალიზს. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორ ანასტასია ბაქარიადის მოხსენება ეხებოდა ქორწინებას, პერსონულ ინტეგრაციას და ქრისტიანული ეთიკის პრინციპებს, ხოლო ამავე უნივერსიტეტის პროფესორმა დემურ ჯალალონიამ გაანალიზა ქართული თეოლოგიური აზრი ქორწინების ინსტიტუტის შესახებ, შეხებო მის ონტოლოგიურ, საკრალურ და ანთროპოლოგიურ ხედვას. პორტოს უნივერსიტეტის პროფესორ ხოზე კარლოს კარვალჰოს მოხსენება ეხებოდა კონკრეტული ოჯახების: იესოს – ნაზარეთში და ყველა იმ ოჯახს კორინთოში, რომელთაც, მოციქული პავლე დაეხმარა და რომელთა მარტვილობას მიძღვნა წერილი კორინთელთა მიმართ, თესალონიკის უნივერსიტეტის პროფესორმა ქრისტოს თსირონომ განიხილა მართლმადიდებელი ტრადიცია და სოციალური სიძნეელები, რომელნიც თან სდევს დღევანდელ საბერძნეთში ოჯახის შექმნას. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტის პროფესორმა ვალერი რამიშვილმა გაანალიზა ის ეთიკური და იურიდიული ასპექტები, რომლებიც თან ახლავს ქორწინებას პოსტ სეკულარულ საზოგადოებაში, ანკარას უნივერსიტეტის

პროფესორმა ოგუბჰან თანმა მოხსენებაში გაანალიზა არაოფიციალური ქორწინების ისტორიული საფუძვლები და თანამედროვე პრობლემები, ხოლო ვენის უნივერსიტეტის უფროსმა მასწავლებელმა ინა ნალეტოვამ მიმოიხილა ქორწინებისა და გენდერული როლების მიმართების პრობლემა; მან წარმოადგინა კომპარატივისტული ანალიზი ავსტრიაში მცხოვრები მართლმადიდებელი ოჯახების მაგალითზე.

იმავე დღეს, დღის მეორე ნახევარში შედგა კონსტანცას „ოვიდიუსის“ სახელობის უნივერსიტეტის სენატის საზეიმო სხდომა. სხდომაზე საპატიო პროფესორად (Doctor Honoris Causa) აირჩიეს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი ანასტასია გაქარიაძე. სხდომაზე შედგა საპატიო წოდების სერტიფიკატის გადაცემისა და დოქტორის მანტიით შემოსვის ტრადიციული ცერემონიალი. წარდგინებაში „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტის რექტორმა პროფ. ვიქტორ ციუპინამ და თეოლოგიის ფაკულტეტის დეკანმა, ტომის ეპარქიის არქიეპისკოპოსმა, პროფესორმა თეოდოსიემ (პეტრესკუ) აღნიშნეს, რომ ქართველ მეცნიერს საპატიო წოდება ენიჭება თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და კონსტანცას „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტებსა და ორი ქვეყნის სამეცნიერო წრეებს შორის ურთიერთობის განვითარებაში შეტანილი წვლილისათვის, ქრისტიანული ეთიკისა და ბიოეთიკის სფეროებში ნაყოფიერი საქმიანობისა და სამეცნიერო გამოკვლევებისათვის. პროფ. ანასტასია გაქარიაძე 2008 წლიდან არჩეულია „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტის სამი მსოფლიო მონოთეისტური რელიგიების კვლევის ცენტრის საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალის „დიონისიანას“ სარედაქციო საბჭოს წევრად და მსოფლიო მონოთეისტური რელიგიების: იუდაიზმის, ისლამისა და ქრისტიანობის საერთაშორისო კონფერენციების საორგანიზაციო და სამეცნიერო კომიტეტებში, რომლის ოფიციალური სუბიექტები არიან „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტი და ტულუზას უნივერსიტეტი.

აღნიშვნის ღირსია ის ფაქტი, რომ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და კონსტანცას „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტს შორის 2010 წლის 24 ნოემბერს დაიდო ხელშეკრულება სამეცნიერო და სასწავლო სფეროებში თანამშრომლობის შესახებ. ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფილოსოფიის ინსტიტუტში 2011-2012 სასწავლო წლისათვის ამუშავდება თეოლოგიის მაინორ საბაკალავრო სასწავლო პროგრამა, რომლის შექმნაში ფილოსოფიის ინსტიტუტთან ერთად მონაწილეობდნენ კონსტანცას უნივერსიტეტის თეოლოგიის ფაკულტეტის პროფესორები და საქართველოს საპატრიარქოს თეოლოგიური აკადემიისა და სემინარიის ღვთისმეტყველები.

თსუ-ს დელეგაციას კონსტანცაში საინტერესო საქმიანი შეხვედრები ჰქონდა „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობასთან, ორ უნივერსიტეტს შორის დადებული ჩარჩო ხელშეკრულების ფარგლებში შემუშავდა სასწავლო და სამეცნიერო კვლევით სფეროებში მომავალი თანამშრომლების გეგმა. კერძოდ, „ოვიდიუსის“ უნივერსიტეტის პრორექტორ პროფ. ნიკოლაე დურასა და თსუ ფილოსოფიის ინსტიტუტის დირექტორ პროფ. დ. ჯალაღონიას მიერ მომზადდა ხელშეკრულების პროექტი, რომლის ფარგლებში სხვა საინტერესო პროექტებთან ერთად დაგეგმილია ანთიმოზ ივერიელის სახელობის ფილოსოფიურ-თეოლოგიური სასწავლო-სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის შექმნა.

Irakli Brachuli

The Institution of Marriage in the Three Monotheistic Religions

Summary

From October 10 to October 11, 2011 Ovidius University of Constanta (Romania), in partnership with ICT (University of Toulouse), Faculty of Canonical Law, carried out traditional International Symposium. The symposium was organized by the head of Center for Religious and Juridical-Canonical Studies and Researches of the three monotheistic religions (Mosaic, Christian, and Islamic), vice rector of the university PhD. Prof. Nicolae V. Dură. The topic of the symposium was "The Institution of Marriage in the three Monotheistic Religions". Famous theologians, jurists, historians, philosophers, representatives of clergy, political, social and academics circles from almost twenty countries took part in the work of symposium. The main discussing issue of symposium-marriage, in the key of dialogue of religions, was connected with attempt to find out ways of solving actual political-practical international problems. The fact, that around discussion table side by side were presented representatives of Palestinian and Israeli diplomatic corps: the Ambassador of Palestinian Authority in Romania, Deputy Head of Mission and Secretary in the Embassy of Israel in Romania, other authorities, speak for itself.

The delighted fact is, that in the work of symposium's scientific and organizing committee from 2011 was joined Ivane Javakhishvili Tbilisi State University's Institute of Philosophy.

Two days of symposium were full of interesting presentations and discussions on urgent issues of the topic. The first day was dedicated to the theological and canonical problems of marriage. Professor of Tel-Aviv University Asher Maoz spoke about the institution of marriage under Jewish law, professor of University of Warwick presented a study in south London Anglican churches about the church attendance and marital status, professor of Pontifical University of Toulouse Bernard Callebat discussed Exegesis and discipline on the marriage in the canonical medieval thinking, Senior lecturer Alexi Kshutashvili and Nato Euashvili discussed the status of woman under the old Georgian canonical law, professor Adrian Alexandrov from university of Sofia spoke about contemporary challenges facing Christian marriage from orthodox viewpoint.

The second day of conference is dedicated to historical, philosophical and juridical aspects of marriage. Professor of Ovidius University Nicolae Dura and assistant

lecturer Catalina Mititelu discussed the mixed marriages and their juridical and canonical status, Professor of TSU Anastasia Zakariadze tries to contemplate a problem of marriage in connection with personal integration, analysed issues of corporality, personal relationship, personal freedom, personal identity, sexuality and charity viewed from the ethical angle and the main principles of Christian ethics include: principle of responsibility, true love, conjugal fidelity, the vocation to body-soul chastity, the integrality of the gift of self and the gift of a child, professor of the same university Demur Jalaghonia analyzed Georgian Theological thought about institute of marriage from ontological and anthropological point of view, professor Valerian Ramishvili spoke about ethical and juridical aspects of marriage in post-secular society, professor of Pontifical university of Rio de Janeiro Agnes Chaves Faria discussed canonical and civil wedding planning in Europe and Latin America. The symposium was finished with a ceremony of the awarding of D.H.C. title to Professor Anastasia Zakariadze, which was hold in the central hall of university on the Senate's special session.